

Jan Gunnar Birkely Dammen
Lerkevegen 7
2120 Sagstua

Saksbehandler, innvalgstelefon

Marie-Louise Olsen, 61 26 60 76

Utsetting av utenlandske treslag - Tillatelse til planting av juletrær fjelledelgran - gbnr. 52/22 Nord-Odal kommune

---

Det gis tillatelse til å sette ut 200 stk. fjelledelgran (Abies lasiocarpa) på gnr. 52 bnr. 22 i Nord-Odal kommune på 4 daa med formål juletre- og pyntegrøntproduksjon. Nærmere detaljer og vilkår følger av vedtaket, se nedenfor.

Søknaden

Vi viser til søknad av 10. mai 2021. Det søkes om tillatelse til å plante 2 mindre juletres-parseller. Arealet med ønskede juletrær ligger på gbnr. 52/22 i Nord-Odal kommune og er pr. i dag disponert som brakklagt jordbruksområde med noe granskog og bjørkeskog. Arealet er på i alt 4 daa, antall tre som over tid ønskes å plantes er 200 stk. Treslaget er fjelledelgran, *Abies lasiocarpa*.

Formålet er produksjon av juletrær og pyntegrønt nær Ellingsrud gård. Tiltakshaver skriver at trærne vil bli hogd før de bærer kogler og at de uansett hogges når de er under 4 meter høye. Tiltakshaver beskriver de to parsellene der trærne ønsker plantet som uegnet for jordbruk på grunn av stein/fjell.

Kart. Blå polygoner = juletrær/omsøkte areal.

Lov og forskrift

Søknaden krever godkjenning fra Statsforvalteren i samsvar med forskrift om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål, jf. naturmangfoldloven (nml) kap. IV.

Formålet med forskriften er å hindre at planting av utenlandske treslag gir uheldige konsekvenser for naturmangfoldet. Det er sentralt at planting skjer i tråd med naturmangfoldlovens kapittel II med alminnelige bestemmelsene om bærekraftig bruk, herunder forvaltningsmål for naturtyper, økosystemer og arter, og krav om en generell aktsomhetsplikt for å unngå skade på naturmangfoldet.

Alle offentlige vedtak som kan ha virkninger for naturmangfoldet skal vurderes etter de miljørettslige prinsippene i nml §§ 8-12, jf. § 7.

Vurdering

Søknaden inneholder den informasjon som trengs for behandling av saken.

Det er i Fremmedartslisten 2018 (tidligere kalt svartelisten) fra Artsdatabanken sammenstilt og oppdatert en oversikt over fremmede arter i Norge, inkludert økologiske risikovurderinger av slike arter som reproduserer i norske områder. Fjelledelgran er av Artsdatabanken satt i kategorien "lav risiko" der blant annet vurderinger av spredningspotensial, mulige effekter for økosystemer, og risiko for å bære på parasitter eller patogener ligger til grunn. Det nevnes likevel at dette er en art det bør følges godt med på og at små endringer i risikovurderingene kan resultere i en høyere risiko-kategori. Fjelledelgran er så langt plantet i beskjeden mengde i Norge, men har de siste tiårene fått stor betydning som juletre. Arten oppgis å

starte frøsetting rundt 20-40 års alder (jf. fremmedartslisten og DN utredning 8-2012 om spredning og effekter av fremmede bartrær).

Ut fra databasene Naturbase fra Miljødirektoratet, Artskart fra Artsdatabanken er det ikke registrert noe spesielt av verdi for naturmangfold på selve arealet som omsøkes. Innenfor en radius på ca. 1 km finnes det noen enkelte mindre MIS-flater, men det finnes ikke naturtyper, særlige artsregistreringer eller verneområder innfor denne radiusen. De to omsøkte parseller ligger i den sørligste enden av det verdifulle kulturlandskapet *Bekkegrenda*. Vi anser med dette at kunnskapsgrunnlaget om både arten og stedet er godt nok for å kunne behandle søknaden (jf. nml. § 8 med krav om kunnskapsgrunnlag) uten å ta i bruk føre-var-prinsippet (jf. nml. § 9).

Omsøkte tiltak har et lite omfang og gjelder planting av 200 juletrær på to parseller som grenser til dyrka mark og granskog. Kulturlandskapet *Bekkegrenda* er klart definert og innrammet av barskog på alle kanter. Området klassifiseres som en skogbygd med hovedsakelig grasproduksjon og få beitearealer. Det tillegges vekt at omsøkte utsetting av juletrær er i småskala på bare 4 daa og grenser opp til granskog, da det vil være uønskelig å få større flater med juletrær i et sånt område.

Fjelledelgran har ingen spredningspotensiale når den hogges som juletre, og vi kan derfor ikke se at den omsøkte plantingen vil true naturmangfoldet og bidrar således ikke til noen belastning for økosystemet (jf. nml. § 10). Av hensyn til risiko for frøsetting vil det stilles krav om at trærne hogges før de har nådd en høyde på maks 3,5 meter. Hvis trærne mot formodning setter kongler før de har nådd denne høyden (jf. nml. § 12 med krav om bruk av miljøforsvarlige driftsmetoder) må konglene fjernes. Vi ser ingen fare for en uheldig presedensvirkning av et positivt vedtak for andre steder/søknader med lignende forutsetninger (jf. nml. § 10). Hvis granen risikerer å spre seg utenfor plantefeltet må tiltakshaver varsle Statsforvalteren og deretter, hvis Statsforvalteren setter krav om det, gå gjennom nærliggende og/eller spesielt sårbare arealer og fjerne evt. skudd/planter (jf. nml. § 11 i naturmangfoldloven med krav om at kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver, samt forskriften § 8 om varslingsplikt som utløses f.eks. hvis trær har spredd seg utenfor utsettingsstedet).

Ved et evt. skifte av eier plikter grunneier å informere ny grunneier om tillatelsen, jf. forskriften § 9, som dermed plikter å etterkomme vilkårene i dette vedtaket.

Det forutsettes at produksjonen er i tråd med annet lovverk som for eksempel godkjent omdisponering av jordbruksareal etter jordlova samt skogbrukslova med tilhørende forskrifter.

Vedtak

Statsforvalteren gir tillatelse til utsetting av 200 planter av fjelledelgran (*Abies lasiocarpa*) på til sammen 4 daa på gnr./bnr. 52/22 i Nord-Odal kommune. Arealet er kartfestet i søknaden og vist på bilde ovenfor i dette brevet.

Vedtaket er fattet med hjemmel i forskrift om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål.

Tillatelsen til gis på følgende vilkår:

- Grana skal ikke vokse over 3,5 meters høyde og må ikke nå en alder over 15 år fra utplantning. Dersom juletreproduksjonen på eiendommen blir avviklet må trærne hogges/fjernes.
- Det skal foreligge et internkontrollsystem og føring av logg for denne. Hvis det avdekkes spredning av fjelledelgran inntil de beplantede bestandene må tiltakshaver sørge for å søke videre i arealer lenger bort som kan antas å være utsatte for spredningen, og varsle

Statsforvalteren. Dersom det avdekkes spredning av fjelledelgran fra disse bestandene er ansvarlig for plantefeltet bli pålagt å fjerne frøplanter av fjelledelgran, alternativt bli pålagt å betale for oppryddingen.

- Tillatelse til selve plantingene gjelder ut 2023. Vilkår om å hindre, kontrollere og fjerne spredt fjelledelgran gjelder til bestanden er avvirket.
- Ved overdragelse av tiltakshavers eiendom plikter tiltakshaver å informere ny eier om tillatelsen og dens vilkår. Hvis ikke juletreproduksjonen avsluttes før ny eier tar over, plikter ny eier å etterkomme vilkårene for å overholde tillatelsen og for å hindre uønsket spredning av granen. Ved overdragelse av eiendommen der plantingene skjer plikter tiltakshaver å sørge for at grunneier informere ny eier om avtalen som foreligger med tiltakshaver.

Vedtaket forutsetter at tiltaket også er i tråd med andre aktuelle lover enn naturmangfoldloven.

Klageadgang

Vedtaket kan etter regler i forvaltningsloven påklages av alle som har rettslig klageinteresse i saken. Klagen skal være framsatt skriftlig innen tre uker etter at dette brevet er mottatt. Klagen skal stiles til Miljødirektoratet, men sendes via Statsforvalteren.

Med hilsen

Vebjørn Knarrum (e.f.)
avdelingsdirektør

Marie-Louise Olsen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

NORD-ODAL KOMMUNE Herredsvegen 2 2120 SAGSTUA